

Vergaderjaar 2021–2022

33 529

Gaswinning

Nr. 1028

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 mei 2022

In mijn brief van 7 februari jl. (Kamerstuk 33 529, nr. 948) heb ik aangegeven hoe dit kabinet zich wil inzetten voor het verbeteren van de afhandeling van de gevolgen van de aardbevingen in Groningen. Om die verbetering te realiseren trekt het kabinet nu ruim 680 miljoen euro uit voor bewoners van het aardbevingsgebied. De middelen komen bovenop de 1,15 miljard euro voor het Nationaal Programma Groningen (2018), de 1,5 miljard euro voor de bestuurlijke afspraken (2020), de reeds in januari extra vrijgemaakte 250 miljoen euro voor de woningverbeteringssubsidie en de geraamde 9,6 miljard euro voor schade en versterken in de periode 2021 tot en met 2028.

In de Voorjaarsnota, die op vrijdag 20 mei in de Ministerraad is vastgesteld en inmiddels met uw Kamer is gedeeld, heeft het kabinet 485 miljoen euro aan additionele middelen voor Groningen aan de begroting toegevoegd. Eerder was al 196 miljoen euro gereserveerd, deze middelen worden nu vrijgegeven. Daarmee komt nu in totaal 680 miljoen beschikbaar. In de Voorjaarsnota is onder andere besloten om extra geld vrij te maken voor gedupeerden van de gaswinning, duurzaam herstel van woningen en de aangepaste voortzetting van de waardevermeerderingsregeling. In deze brief schets ik de contouren van de investeringen waartoe het kabinet heeft besloten.

Investeringen voor gedupeerden aardbevingsgebied

Het kabinet investeert, naast de wettelijke kosten voor de schadeafhandeling en de versterkingsoperatie, in regelingen die zijn gericht op het helpen van mensen in Groningen die te maken hebben met schade of versterken, of anderszins benadeeld worden door de gaswinning.

Dit kabinet heeft besloten om de regeling «Zelf aangebrachte voorzieningen» (Stcrt. 2022, nr. 12219) vast te stellen. Hier heb ik uw Kamer op 11 mei jl. over geïnformeerd (Kamerstuk 33 529, nr. 1020). Deze regeling,

waarvoor 17 miljoen is gereserveerd, regelt dat huurders die zelf hun woning hebben verbeterd een forfaitaire vergoeding van 3.000 euro kunnen krijgen of kunnen kiezen voor een opname. Dit ter compensatie van bijvoorbeeld een zelf aangebrachte schuur of ligbad dat verloren is gegaan vanwege het versterken van de woning.

Ook de financiering Commissie Bijzondere Situaties (CBS) wordt voortgezet. De Commissie voert de regeling Bijzondere Situaties uit. Deze regeling is voor bijzondere individuele situaties, waar mensen zelf niet uit komen en waar dringend hulp nodig is; een vangnet voor de meest schrijnende gevallen. De onafhankelijke commissie beoordeelt aanvragen en adviseert welke extra hulp kan worden geboden.

Het kabinet besteedt ook aandacht aan de geestelijke gevolgen van de gaswinningsproblematiek. Om die reden wordt de subsidie aan Geestelijke Verzorging Aardbevingsgebied (GVA) (motie van het lid Grinwis: Kamerstuk 35 529, nr. 856) verlengd en verhoogd. GVA Groningen richt zich op alle Groningers in het aardbevingsgebied die te maken hebben met de mentale gevolgen van de aardbevingen.

Investerings voor duurzaam schadeherstel

Zoals in het coalitieakkoord (Bijlage bij Kamerstuk 35 788, nr. 77 is opgenomen zal ook «duurzaam schadeherstel van de fundamente» deel uitmaken van de versterkings- en hersteloperatie. Hier heb ik u over geïnformeerd in de Beleidsbrief Groningen (Kamerstuk 33 529, nr. 948). Het kabinet heeft een reservering van 350 miljoen euro gemaakt voor de uitvoering van duurzaam schadeherstel, waarvoor het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) met de inwerkingtreding van de Tijdelijke wet Groningen ten behoeve van de versterking van gebouwen in Groningen een wettelijke bevoegdheid krijgt. Dit betreft de aanpak van onderliggende gebreken die ertoe leiden dat schade door aardbevingen terugkeert of verergert. Dit kunnen gebreken aan de fundering van een gebouw zijn. Het IMG is momenteel bezig met het ontwikkelen van de werkwijze voor duurzaam schadeherstel. Zodra er meer bekend is, zal ik dat aan uw Kamer melden.

Daarnaast kan ook bij de versterking herstel van fundamente nodig zijn. Dit wordt meegenomen in de «dorpetaanpak» waarover ik u eerder berichtte. Daarbij wordt onderzocht op welke wijze dit het beste kan worden aangepakt. Voor de zomer kom ik nog bij u terug over dit funderingsherstel.

Waardevermeerderingsregeling voortgezet

In de brief van 8 oktober 2021 is door mijn ambtsvoorganger aangekondigd dat het kabinet na 1 april 2022 de waardevermeerderingsregeling tegen het licht zal houden en een besluit neemt over de voortzetting van de regeling op lange termijn (Kamerstuk 33 529, nr. 907). De waardevermeerderingsregeling kende in 2017 meerjarig een subsidieplafond van 89,1 miljoen euro. Dit budget is het afgelopen jaar tweemaal opgehoogd, eerst met 40 miljoen euro (april 2021) en vervolgens met 60 miljoen euro (oktober 2021). De waardevermeerderingsregeling zou (na een verlenging per 1 april) aflopen op 1 juli 2022. Het kabinet heeft besloten om extra middelen beschikbaar te maken (225 miljoen euro t/m 2028) om de regeling voort te kunnen zetten.

Het kabinet heeft besloten de waardevermeerderingsregeling tot 1 oktober 2022 ongewijzigd voort te zetten. Een concept van de verlenging

van de bestaande regeling met deze strekking is op 22 april jl. aan uw Kamer gezonden (Kamerstuk 33 529, nr. 1003).

Vanaf 1 oktober 2022 wordt de regeling aangepast, waarbij aanvragers die te lange tijd hebben moeten wachten op een schadebesluit nog in aanmerking komen voor de waardevermeerderingsregeling. Dit sluit aan bij het doel waarvoor de regeling in 2015 is ontwikkeld: tegemoetkoming voor aanvragers die (forse) overlast ervaren van de schadeafhandeling. Deze aanpassing van de waardevermeerderingsregeling zal gepaard gaan met een ruime overgangsregeling, zodat iedere bewoner die nog geen schade heeft gemeld, voldoende de tijd krijgt om vóór de inwerking-treding van de aangepaste regeling nog aanspraak te kunnen maken op de oorspronkelijke waardevermeerderingsregeling. De regelingen werk ik komende tijd uit. Hiervoor spreek ik met het IMG en uw Kamer.

Concluderend

Uitgangspunt voor het kabinet is dat Groningers met schade door gaswinning schadeloos moeten worden gesteld. Onveilige huizen moeten veilig gemaakt worden. De middelen die in de voorjaarsnota zijn opgenomen, stellen het kabinet in staat haar wettelijke taken uit te voeren en daar bovenop te investeren in regelingen waarmee Groningers kunnen worden geholpen die te maken hebben met schade of versterking. Ondertussen blijf ik mij inzetten voor het verbeteren van de afhandeling van de gevolgen van de aardbevingen in Groningen en blijf ik met bewoners in gesprek over hoe hun situatie kan worden verbeterd.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J.A. Vijlbrief